

ELŐFIZETÉSI ÁRAR:

A kiadóhivatalban átveve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 "
Helyben hához hordva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét 6 és
ünnap utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéziratok visszaadását
vagy megőrzését nem vállalja.

Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, július 26.

A tisztviselők.

(Dr. H. L.) Az ország szeme most a köztisztviselőknél függ. Rendkívül súlyos feladat nehezedik rájuk, igen fontos a szerepük a passzív rezisztenciában. Hiszen igazában rajtuk fordul meg a nemzeti ellenállás gyakorlati érvényesülése. Amit a vármegyei és városi törvényhatóságok oly példás egyöntetűséggel kimondanak az imparlamentáris kormányról szemben, illuzióriussá válnék, ha tisztviselői karunk nem viselkednék oly férfiasan és hazafiasan, mint a hogy naponta látjuk az egész országban? A rezisztenciát kimondják a törvényhatóságok a közgyűlésen és közvetlenül végrehajtják a tisztviselők az alispántól, a polgármestertől kezdve lefelé, a leggyöngébbig, a legkisebbig.

A magyar tisztviselői-kar a közelmúltban is még nagyon szomorú képet mutatott. Szinte azt kellett hinnünk, hogy a liberális agyon korrumpálta. Már azt gondoltuk, hogy nincs gerincünk és nincsen érző magyar szívünk, annyira önzőknek és alkalmazkodóknak mutatkoztak, mintha csupán hatalmi és családi érdekszövetkezetet alkotnának, minden politikai meggyőződés és egyéni szabadságérzet nélkül. Ezer hála Isten, hogy most, a nemzeti újjászületés napjaiban ilyen kellemes csalódásban részesítették az országot. Valóban a legmesszebbmenő elismerés és nagybecsülés illeti meg manap

tisztviselőinket derék, bátor állásfoglalásukért, amelyvel megmutatják, hogy ők nem Bachuszárok, sem beamterek, hanem függetlenül gondolkodó és törvényesen cselekvő magyar közhivatalnokok, akik az előző időkben a kenyérért magukról nem egyszer megfeledeztek ugyan, de gyarlóságukat jelen akcióba lépésükkel fényesen eksziálták. Még a főispánok is többnyire így vannak, akik pedig már nem is a törvényhatóságok kebeléből kerülnek ki, hanem a végrehajtó hatalom, tehát egyenesen a kormány képviselői voltak. Ők sem kérnek a jelen kétes dicsőségéből - kevés kivétellel szabadulni iparkodnak ettől a kormányzattól.

Ilyen tiszteletreméltó színvállásra csak olyan tisztviselő lehet képesek, akikben a hazafias öntudat úgy él, a nemzeti gondolat úgy lüktet, mint most az egész országban. Így csak olyan állam közfunkcionáriusai tudnak és mernek érezni, gondolkodni, nyilatkozni és tenni, amely államnak annyira fejlett és annyira érzékeny az alkotmányos berendezése, aminő a miénk.

Az ilyen tisztviselői kart nemes miszsiójában istápolni kell. Nemcsak a rokonszenv és együttérzés szavaival, hanem tettekkel. Melléjük kell állani az országnak, amint ők is sikra szálltak a nemzeti jogokért, az alkotmány féltve őrzött kincséért. Koczkára tették állásukat, kenyerüket, a maguk és családjuk ekszisztenciáját. Nagy szó ez a mai anyagelvű világban.

Ki garantálja ezt a nemes önfeláldo-

zást? A magyar haza, az egész ország, minden becsületes magyar ember. Ez csak elég garancia! Mikor a képviselőházat júniusban, ex-lex alatt elnapolták, kimondta, hogy a köztisztviselőket hazafias ellenállásukban minden erejével támogatja, védelmezi, oltalmazza. A kormány iránytalan, sőt téveteget intő szövegére adott hatalmas válaszában megismétli ígéretét a szövetség ellenzék. A törvényhatóságok egymásután mondják ki, hogy tisztviselőket fődözik, velük szolidaritást vállalnak, érettségük felelnek, létüket biztosítják, kárukat megtérítik. Az elvi garancia tehát a szó legtökéletesebb értelmében meg van.

Kívánatos már most, hogy a gyakorlati kivétel módoszatai minél hamarabb, mentül körülményesebben és körültekintőbben megállapíttassanak mindenfelé. — Gondoskodni kell róla, hogy az alkotmány bástyáin vitézül küzdő katonák a szó legközönségesebb értelmében kiéhezhetőek ne legyenek. Megnyugtató bennünket, hogy a nemzet már ebben az irányban is megmozdult. Hontmegye például a tisztviselői anyagi érdekeit biztosító tervezetben dolgozik. Itt, Biharvármegye közvetlen közelében, Szilágyvármegye a tisztviselői fizetésének letiltása esetére pótdót vet ki. Mosonmegye husz tagú bizottságot küld ki a tisztviselői megvédésére. Marostordamegye földbirtokosai állami adójuk 20 százalékát az alispán kezébe kívánják adni a tisztviselői fizetésére. Bőkezű ajánlatok is történtek egyesek részéről, akik javaikból készek a haza oltárán áldozni. Mocsáry Géza ugvármegyei nagybirtokos

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Melyik volt?

Angolból.

Inez Waringet is utólrta a helyzet, hogy két, egyformán elfogadható kérés között kellett választania. Eddig még sikerült neki megakasztani a vallomást, mert még nem tudta magát elhatározni, hogy mit csináljon. Azt akarta tudni, melyikhez vonzódik jobban. De ezzel semmiképp sem tudott tisztába jönni. Miles Henshaw és Owen Forbes egyaránt tetszettek neki. És ha arra gondolt, hogy egyiket a kettő közül el fogja veszíteni, valami szív fájdalomfélért érzett. Mondjon le inkább mindkettőtől s tartsa meg barátságukat? Nem, ezzel nem elégszik meg egyik sem. Az egyik javára kellett döntenie, a másik rovására. De melyikére?

A mrs. Crandall bálján, úgy látszott, hogy dülőre kell jutni a dolognak Henshaw na-

gyon csinos volt a fekete frakkban. Igen, de Forbes meg úgy táncolt, mint egy félisten.

Mrs. Crandallnak a leánya, Grace, jó barátja volt Ineznek. Inez megfigyelte, hogy a fiatal Seth Herrington milyen elragadtatott tekintettel függ rajta.

— Grace is probléma előtt áll — gondolta a leány mosolyogva. Oh, de mennyivel könnyebb az ő sorsa, mint az enyém!

A bált színelőadás előzte meg. Inez Forbes és Henshaw között ült s Grace és udvarlója a hátuk mögé kerültek.

A függöny óriási tapsvihar közt gördült le utólszor s mindenki felállott a helyén, hogy az utolsó percig láthassa a szereplőket. De egyszerre a villamosvezeték felmondta a szolgálatot s az egész teremre mély sötétség borult.

Hangos nevetés, itt-ott egy-egy türelmetlen férfi hang hallatszott. Inez kinyújtotta a kezét s egy férfikabátot akadt meg.

— Ki ez? — kérdezte halkán.

— Hát nem ismer meg édes? — hangzott közvetlen a füle mellett — s egy erős férfikéz oly mohón ragadta meg az övét, hogy vére rohamosan tódult a szívére. Oh mit adott volna érte, ha tudja, melyik volt: Forbes vagy Henshaw!

Nem felelt mindjárt s némaságát felhasználta a hang tulajdonosa s egyszerre forrón szorította karjaiba, míg ajakát kereste.

— Szeretlek — suttogta lázasan.

Inez úgy érezte mintha a sötétségből rózsaszín lángeső hullana reá.

— Kisértse meg engemet szeretni — folytatta a férfi. — Igréje meg ezt nekem. Remélhetek?

— Igen — válaszolt Inez, félig öntudatlanul.

De a saját hangja magához térítette. Ah, most hát lekötötte magát! De melyik a kettő közül?

Gyors mozdulattal kiragadta a kezét a

— A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre —

MITTEILER EDE

Nagyvárad,
Fő-utca.

(Uri Casinó-épület)
TELEFON 520.

angol divatszabó-cég

Szövetek és bélések méterenkint nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be.

mely angol szövetekből a legújabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít **férfi öltönyöket**, s minden e szakba vágó ruhaneműeket. — **Női costümök** valódi angol SZÖVETEK nagy választékban.

és Ballagi Aladár képviselő tizezer koronát, Wesselényi Miklós báró Szilágymege összes tisztviselőinek fizetését, mintegy százhuszezer korona értékben, Betlen István gróf Marostordamegyében a járása élén álló főszolgabíró fizetését biztosítja. Hasonló gyakorlati értékkel bíró lépések igen megnyugtatók és óhajtandó is, hogy az általánosságban oly szépen kimondott elvi garancia ilyen megfelelő praktikus megoldásra találjon mindenütt.

Svéd kormányválság.

A norvég detronizáció még is csak kormányválságra vezetett Svédországban. A Ramedt-kabinet beadta a lemondását. A válság azért tört ki, mert a svéd kormány maga akart tárgyalni a norvég kormányval Norvégia függetlenségének proklamálása dolgában. A bizottság, mely a kormány javaslatát tárgyalta, szembe helyezkedett a kormányval s arra az álláspontra helyezkedett, hogy a svéd képviselőház tárgyaljon Norvégiával. A bizottság javaslatát egyhangulag elfogadták, a kormány beadta a lemondását. A kormánykrízis előreláthatóan rövid ideig fog tartani.

A politikai válság.

Tisza cikkének befejezése.

Tisza István befejezte a cikksorozatát. Ezúttal a szabadelpártpárt hivatásáról beszél, hangsúlyozza, hogy egyéni véleményét mondja el, mintha bizony eddig is nem kizárólag a saját nézetét hirdette volna kétségbeesett erőlködéssel.

A miniszterelnök publicisztika hatvágásai csak a szabadelpártpárt bukott politikai rendszerének adták meg a kegyelemdíjást. A pártvezér különben az ellen a vád ellen tiltakozik, hogy a szabadelpártpárt áll a nemzeti óhajtások érvényesítésének útjában. Szerinte ez csak ráfogás, mert a párt tagjai a királynak is megmagyarázták, hogy a nemzeti akarattal találja magát szemközt és a kisebbség, bármennyire helytelenítse is a többség eljárását, sem nem képes, sem nem hajlandó ennek a többségnek útját állani.

másiknak a tenyeréből s botorkálva tett néhány lépést a sötétben.

E perczen felgyultak ismét a lángok, de ez a gyors átmenet annyira elvette a szeme világát, hogy első pillanatban nem tudta megkülönböztetni, ki áll legközelebb hozzá. Mikor újra látni kezdett csak Grace állott mellette s Seth Harrington a belépőjét segített fel a vállaira.

— A sötétség teljesen megzavart, — gondolta a leány, — most már a két férfi viselkedéséből kell megtudnom a dolgot. Mind a kettő egyformán bűnösnek látszik.

Bucsuzáskor Henshaw felajánlott hogy hazakiséri. Elfogadta. De hiába várta, dobogó szívvvel hogy megemlitse a történeteket, a férfi nem hozta szóba a dolgot. Ekkor gondolta, hogy Forbes volt a támadó és nem Henshaw.

És hogy ebben szinte bizonyos volt most már, úgy érezte, hogy eddig megcsalta önmagát s hogy mindig Forbes volt az, a kit jobban szeretett.

És midőn másnap Forbes meglátogatta, oly melegen szoritotta meg a kezét hogy az térdre borult előtte s bevallotta szerelmét.

A tegnap estéről szó esett közöttük, de midőn a férfi a lámpák elalvásáról akart beszélni, a leány a szájára tette a kezét s pirulva szólott:

Tisza koncedálja tehát, amit eddig tagadott, hogy csakugyan a nemzeti akarat az, amelynek érvényesítéséért a koalíció küzd és maga is kimondja politikája felett a halálos ítéletet, amikor ezzel szemben kijelenti, hogy a szabadelpártnak a koalícióhoz való csatlakozása tönkretenné a saját erkölcsi repulációját, a magyar nemzet politikai hitelének és tekintetének megadná a kegyelemdíjást és újabb fegyvert adna a nemzet ellenségeinek a kezébe.

A nemzeti akarat előtt való meghajlás erkölcsi lehetetlenség a politikai moral insaniti betege előtt. A »járványnak« a szabadelpártra való terjedése végtelen csapás a nemzet erkölcsi tőkére, amelyet — mondá a geszti fogoly — Bánffy cinikus frontváltásával s az incidensek végzete, gyöngeségével elég csorba ért.

Ennyi éppen elég is a cikk ismertetéséből. A nemzet szánalommal fordul el az ilyen teóriák hirdetőjéről, aki akkor, mikor az egész nemzet egy táborban van s államisága érvényesüléséért küzd, minden erőfeszítéssel megakarja bontani a hadsorokat és gyöngíteni a győzelem lehetőségét azzal, hogy az udvar hivatkozhassék arra, hogy a magyar politika pártjai sem követelik teljes egyetértelműséggel a nemzet jogait. De szánalommal tekint az ország a szabadelpártra is, amely még mindig gróf Tisza István által vezetetti magát. Ha valakinek eddig kétsége lehetett a tendenciái iránt, az utolsó hónapok eloszlatták a bizonytalan reménykedés legkisebb foszlányát is. Tisza odaadta magát minden leplezés nélkül az idegen érdekek szolgálatának a nemzet ellen.

Legkevésbé reflektál pedig az ország a szabadelpártpárt szolgálatára, melyet Tisza ma felajánl az esetre, ha a koalíció megbomlásával új alapon új többség alakulására lesz szükség. A szabadelpártpárt arra minden jogczimét elvesztette, hogy bárminemű alakulásból részt kérhessen magának, mint párt. A nemzet ellen elkövetett bűnei vezeklésével első lépése az, hogy eltűnik egészen a szem elől. Ha felbomlott alkotó elemeire, úgy a nemzeti tábor volt tagjait befogadja közkatonául. Más szerep a szabadelpártra nem várhat.

— Nem, nem . . .

A gratulálók között természetesen Grace Grandal volt az első. Midőn bevégezte a szokásos jókívánatokat, hozzá tette:

— És most nekem is van mondanivalóm.

— Nos?

— Seth Harrington? . . .

— Megkért?

— Igen. De a legfurcsább a dologban, hogy azt mondja, miszerint én egyszer már elfogadtam.

— Hát nem?

— Nem. Ő úgy adja elő a dolgot, hogy mikor a villamos vezeték elromlott nálunk és a szoba sötét lett . . .

— Nos?

— Akkor magához szoritott és megölelt és . . . és . . . hogy én nem ellekeztem . . . Inez lángvörös arcczal hallgatott reá.

— És . . . és nem igaz? — kérdezte dagdoga.

— Nem.

Másnap Forbes ur visszakarta a jegyet.

Lukács miniszter is nyilatkozik.

Egyik koalíciós újságban Lukács György kultuszminiszter is nyilatkozik és természetesen nagy elismeréssel beszél saját magafelől, szives jóakarattal honorálja Fejérváry buzgólkodását s bár lekötelező legyeskedéssel kijelenti, hogy az ő magyar szive is igen nagy örömmel látná a magyar vezényszót, ezt kivihetetlennek találja, mert ezáltal Ausztria egységes birodalma helyébe az osztrák tartományok föderációja lépne.

Hát ez is érv a magyar kommandó ellen. A bőbeszédű miniszter, a kormány távozása után három esetet lát lehetségesnek:

1. A király elfogadja a koalíció minden feltételeit.

2. A király távozik.

3. A király az abszolutizmus terere lép.

Vezényszó helyet hadiiskola.

Egy bécsi hír újabb katonai »vívmanýról« számol be. Eszerint az osztrák landwehr-tisztek és a magyar honvéd-tisztek számára egy-egy hadiiskolát állítanak fel, melybe évenként negyvenkét tisztet vesznek be. Az ország a hadsereg nemzetivé tételét követeli, erre Bécsből hadiiskolát adnak, amelynek első sorban is maguk veszik a hasznát. Vajjon elképzelhető, hogy ez ajándék fejében kapitulál a nemzeti küzdelem.

A befolyt adók elhelyezése.

A főváros törvényhatósági bizottságának az adópénzek be nem szolgáltatására vonatkozó ismeretes határozata következtében a tanács a pénzügyi és gazdasági ügyosztályt felhívta, tegyen javaslatot, hogy az ily módon összegyűlt pénz miképpen volna gyümölcsözőleg elhelyezendő.

A pénzügyi osztály, a tiszti főügyész, a főszámvevő és az adópénztárnok meghallgatása céljából értekezletet tartott, melyből kifolyólag azt javasolja a tanácsnak, hogy a szóban forgó adópénzeket azoknál a pénztintézeknél helyezték el, melyeket a közgyűlés a székesfőváros saját pénzeinek időközi elhelyezésére kijelölt.

Nem fürdői levél.

Erdőbénye, jul. 26.

Nyarálni? Én is nyáralok! Egy farenheit fokkal sem alacsonyabb melegben, mint aminőt szolgáltat számomra Nagyvárad ozondús levegője.

A »Mulató« tetejéről néztem végig azt az 1902. május 19-én elégett várost, melynek szőlőjét elpusztította a filoxera, népének munkabíró javát Amerikába kergette a munkahiány. Az idehaza maradtok feje felől a házfedelet égette el rettenetes szélben kitört tűzveszély.

A filoxera által elpusztított hegyoldalakat, — egy méter sor-, és tőketávolságra — szép sorjába ültetett tőkék zöldje borítja. Elképzelni is alig tudom, hogy ahova én gyermekkoromban lihegve jutottam fel, hol kőgarmadák chinai falán át a szamar is lihegve cipelt két félputton trágyát, ott nem tört el az ormánya a filoxerának, onnan lefordva a kőgarmadákat az ember s a két-háromszáz méterig felfogható hegyoldalakat felszántotta a gőzeke.

Egy Traján-korabeli siremlék nem nagyobb, mint aminő kőlapokat hasított fel ott a gőzeke.

Nem márvány az igaz. De mégis kő. Sűrű homokkő, kőpor ülepedés, melynek kavicsdarabjaiból alig-alig tudok felcsippeneni tiztizenöt szó »felítatásához« szükséges porszemet.

És ez a kőgarmada újra termi már azt a bort, mely bánat nélkül állja ki a Ráktérítő és

a Baktérió közötti elszállítás, kiállja a szibiérián átvezető utat. Eljutott az Orosz-Japán háboru szinterére. — Mondják, hogy még Port-Arturba is.

Itthon pedig — ezekben a csodálatos levegővel bíró pinczékben lopózzák a megkezdett hordó bort, amíg a hordó adja. És sem nem ecetes, sem nem virágos a maradék bor, pedig egy némelyik hordó tartalmát három hónap óta szedegeti a lopó.

»Közepéből szijnak mindég.« Ez a titka a bor meg nem romlásának. Ezenkívül a bornak is, meg a pinczének is van a dologban érdeme.

A nép egy része, mely a filoxera dulás után Amerikába távozott, részint hazatért, részint ottmaradt. — Husz év előtt láttam az erdőbényei posta forgalmát. Mintegy harmincezer forintba menő összeg volt az, amit Amerikából hazaküldött összeg címén idehaza maradt családtagok számára, egy év alatt csupán az erdőbényei posta kézbesített! — Most, hogy a kis városka leégett, egy-egy amerikai polgár 25—50 koronát küldött haza, a leégett templom, iskola és papi lakás felépítésére. Nem csupán a sajátjából. Idegenből oda került munkások adományából! — Elgondoltam, mennyivel becsületesebb az a hazájától elszakadt napszámok ott künn az idegenben, mint aminő vagyok — én, idehaza! Én nem tudtam sem adni, sem gyűjteni e célra, — ötven koronát.

A róm. kath. templomot felépítette a «holt-kéz.» Tornya sugarabb tetőzettel bir, mint a régi volt. Az izraelita templomot, iskolát felépítette a felekezeti kapocs; a református templom, torony, iskola, papi lakás is felépült: szebben, mint a minő volt. Eléggé biztatón nyilatkozott meg a társadalom; a nagy környék minden kisebb-nagyobb ev. ref. egyháza. De fájt nekem, mikor Nagyvárad ev. ref. egyháza nem rendelkezett e célra öt koronával sem! Semmi no! Jó a jó Isten Él és lát mindeneket!

Ez a tüzvész, új tetőzettel látta el a régi várszerű házakat. A hajlékot tehát cserép fedi; annak árát meg: apró papirlapok takarják; a neve: — váltó! Jótállottak egymásért, kölcsönösen! És jótállott valamennyiért az Isten! Ez a nagy és hatalmas kezes, elterelte ez árva vidékről a fagyot, szárazságot, jeget, záport és vihart. Adott esőt — alkalmas időben. Adott meleget a kelésre, magnövelésre. Ezért volt jó először építeni fel az Isten házá! Ezért éneklí Erdőbénye népe — kiki saját felekezeti templomában, egyházának — Istent dicsőítő legszébb énekeit:

«Mert Te vagy az Ur mindenek felett.
Téged illet az istentisztelet!»

*

Mert a hol hintett marokkal,
Most kiterjesztett karokkal
Hordja kévéi sorát, stb.

*

A nyár elején egy kis sertésvész nyargalt át a vidéken. Hivatalos zárlat még nem is jött, a gazd'uramék gyűlése — nagy okosan — be-szüntette a csürhejárást.

Igy indokolta ezt meg, a józan házi ész: «A betegség jön, vagy támad, de a ragályozás bizonyos.»

A bágyadt, beteg sertést egy kis jó moslékkal, maggal, dédelgeti a gazda. A beteg sertés alig halad egy dülő földnyire, kihányja a megevett táplálékot, a beteg gyomor minden tartalmával együtt! A többi sertés? nem kérdezi, hogy mi van az előtt az ácsorgó sertés előtt. Négy öt, rohan a savanyu szag felé. Fel-

falják azt, a mit találnak s ezzel készen van a ragály terjedése.

Itt vagyok július 3. óta. Hirét sem halljuk a sertés vésznek. A vöm udvarán kilencz darab mancsi kéri naponta az eledelt. Próbát tettem, ki bírja tovább? A kert-e? amelyben a kövér időjárás szinte szemmel láthatóan növeli a parajt, mályvát, labodát és valamiféle nagy levelű «tejelő» növényt. Én-e? a ki megkóstolni szeretném, hogy milyen is lesz az a nyugdíjas év; vagy a sertés-e? a melyiknek oly kunkorgós a farka, mint egy dugóhuzó.

Először is felmondta a szolgálatot a — kert. Azután: kifáradtam én. A sertések? azt az acsarkándót, kiáltsa tul ember, amit ez a kilencz jószág beleharsog az ozonduz legébe, valamelyik észrevette, hogy valaki egy kupa moslékkal, egy hónalj luczernával, dudvával, közeledik lakásuk felé.

A sivatás rögvest elmulik, amint enivaló tömi be a torok nyílását. Egy kicsit több a baj velük, mint volna akkor, ha (az itteni kondás szava szerint) iskolába járnának. Fő az, hogy egészségesek, falánkok, tiszta vizet isznak, fürödnek, heverésznek a következő páros órai etetésig.

Nem Weingertner Andor gazdasági egyleti titkárnak, hanem hozzánk hasonló kis gazdáknak irtam én meg ezt a helyes, népoktatást. Én most hallottam először.

Pedig mint szerződött újságíró, de sokszor leközöltem, itt-ott támadt sertésvész, kiadott zárlatot, petróleummal lelocsolt hustömeget. Az itteni gazdák egyszerű, okos eljárását most hallom először. Lehet így más is. Hivatalos okos emberek persze tudták. Csak nem mondták! — Binyel!

Hála Istennek, nem ismerik itt a tyukdögöt sem.

A városka egyik felén van már majdnem három kut. Hát biz itt az aprómarha itatása külön napi gondot adna. Hogy e gondtól megszabaduljanak, leütnek a földbe egy karót részatosan.

Ennek felső végéhez erősítenek egy drótot, melynek horgas, csüngő végére egy vízzel telt, szájával lefelé fordított, fél vagy egész literes üveg horgos drójtját akasztják. Az üveg szája egy vízzel telt tányérba ér. Szinte szünet nélkül isznak a csirkék, tyukok, kivált most, hogy egy kis kalásztörmelék is kerül az udvarra.

Egyet-egyet bugygyan az üveg, a mikor fogy a tányér tartalma. Fődolog, hogy egész napon van az aprójószágnak friss, tiszta vize.

A föld és kalászos növények hozamát nem ismerjük. Öt-hat gazda kézi és tüzes géppel bir. Most hordanak, — illetve mert az eső esik — fátbordanak az erdőről, a tüzes gép számára. Ha eláll az eső? (nagyon jó ez a szántásra meg a legelőre) ismét hordják a kalászos növényt.

Láttam egy rétöntözést. Egy parányi patk csörgedez a vöm kaszállója mellett. Medre nagy, a vize kevés. Ezt a kevés vizet a kaszállóra eresztette pár gazda. Nem láttam én még tömörebb, löheresebb, szebb sarjút, mint aminő a vöm földjét borítja. Jövő héten, (aug. 1.) kaszálni kezdik a 30—35 cm. magas magas sűrű sarjút. Nem lehetetlen, hogy az őszön még egy sarjutermet ad. Hát nem lehetne ugyanezt a Pecze-Szent-Márton határát, rontó- vagy hájói gazdák tulajdonát képező réttel ugyanigy megcsinálni? Borunk ára, még meglevő gazda bor, 45—60—100—200 krajczár literenként.

A legolcsóbbat próbáltam savanyu vízzel. Kár ezt vízzel elrontani. Még a rohicsi viz is rontja. A 300 krajczáros (három puttonos) bor kóstolásakor önkéntelen levettem a kalapot.

Nem a bor előtt, hanem az Isten előtt, a ki «Tokaj szőlő vesszején nektárt csepegtet» ujra. Pálffy Bélát szerettem volna egy ily pohár borral megkínálni s azt kívánni, hogy a gyomai plebánia legyen számára az első lépcső. Azután következék be reá a második, a harmadik, mint a hogy ez az anyát tisztelő jó fiuval oly sokszor, oly szépen bekövetkezett Nagyváradon! Isten adjon az otthon levőknek meglegedést, egészséget.

Rátkay József.

UJDONSÁGOK.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket: **hogy úgy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek,** hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

* **A villamos vasut engedélye.** A nagyvárad villamos vasutnak az építkezéshez szükséges helyhatósági engedélyt eddig csak a vasuti állomástól a Szent László-hidig terjedő vonalára adta meg Nagyvárad város tanácsa. A Szent László-térről kiinduló Telek-utcai, kert utcai és a velencei állomáshoz vezető vonalak építésére pedig tegnap adta meg a helyhatósági engedélyt a város tanácsa. Felhívta egyúttal a városi tanács a villamos vasut részvénytársaságot, hogy a magas építkezés terveit két példányban mielőbb mutassa be, hogy a városi mérnöki hivatal azokat felülbírálhassa.

* **A mentő-intézmény működése.** Nagyvárad város tanácsa legfiatalabb humanus intézményünkkel, a mentő intézménnyel nagyon mostohán bánik. A mentő-intézmény szabályzata már hosszú idő óta elkészült, annak keretében egy év óta működnek is a mentők, de a szabályzat jóváhagyásával késedelmeskedik a tanács s a mentő szolgálatot teljesítő városi tűzoltóknak járó csekély, alig fillérekre menő díjat fél év óta nem utalja ki. Ez a mostoha elbánás természetesen elkedvetleníti a mentőket, ami csak hátrányára van a hasznos humanus intézménynek. Ezt a nagyon indokolt panaszt foglalja magában a mentőbizottság elnökének: *Köszeghy József* főmérnöknek a tanácshoz intézett jelentése, amelyben egyúttal beszámol a mentők eddigi működéséről is. E szerint a mentők a folyó év második negyedében, április-június hónapokban 57 esetben nyújtottak segílyt, az intézmény fennállása óta pedig 159 esetben. A városi tanács tegnap tárgyalta a jelentést, de mielőtt a mentő intézmény szabályzatát részletes tárgyalás alá venné, megkeresi a főkapitányt az iránt, hogy miként lehetne a rendőr legényseget felhasználni a mentési teendőknél. Tehát a dolgot megint toszították odébb, a helyett, hogy végre valahára intézkedtek volna.

* **Nagyvárad az állatorvosok kongresszusán.** A magyarországi állatorvosok Budapesten, szeptember 3—9-ikén országos gyűlést tartanak. Ez alkalomból Kondor Mihály m. kir. főállatorvos azon előterjesztést tette Nagyvárad város polgármesterének, hogy a város törvényhatósága 20 koronával lépjen be a kongresszus tagjai közzé, a város képviselőjében pedig a polgármester vegyen részt a kongresszuson.

!!! Legmegbízhatóbb bevásárlási hely !!!

STROHMAYER PÁL áruháza

Telefonszám: 166. Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám. Telefonszám: 166. az egész megyére.

Szolid, olcsó szabott árak.

Menyasszonyi kelengyék. Legjobb minőségű vásznak és síffonok, véggel és méterenként. Férfi, női és gyermek kész fehérneműek, ugyszintén mérték vagy minta szerint is. Szőnyegek, tüggönyök, ág- és asztalterítők. Paplanok és matraczok, valamint mindennemű mosóárak, u. m.: kreton, batist, zephir és színes vásznak a legjutányosabb olcsó árak mellett beszerezhetők vagy megrendelhetők. Költségvetések, minták, ugyszintén 20 koronát meghaladó rendelések o o o o o vidékre bérmentve küldetnek o o o o o

* **A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület közgyűlése.** Folyó év augusztus hó 23-án délelőtt 11 órakor tartja XXIII. rendes évi közgyűlését A. F. M. K. E. Arva-Váralján, amelyre az egyesület összes alapító, örökös, rendes és pártoló tagjait meghívja az elnökség. A közgyűlés napirendjét nagyobb részt az egyesületet érdeklő ügyek alkotják; de szerepel *Lits Gyula* Hont vármegye főispánja is egy emlékbeszéddel, melyet *Bold. emlékü József* cs. és kir. főherceg ő felsége, A. F. M. K. E. legmagasabb védnöke felett fog mondani. Érdekessé teszi még a közgyűlést *Hets Ödön* értekezése, melyet a magyar társadalom és nemzetiségek czimrel fog tartani.

* **A 7-es huszárok ünnepe.** A voltai csata emlékét ünnepelte tegnap a Nagy-Váradon állomásozó 7-ik huszár ezred. Ez a csata dicsőséget, fényes győzelmet hozott a derék huszárezrednek s így méltó a csata emlékének megünneplése. Az évforduló alkalmából tegnap, szerdán reggel 8 órakor a Szent László-templomban ünnepélyes szent mise volt, amelyen az ezred összes legénysége és tisztikara jelen volt; továbbá megjelentek az összes más fegyvernemhez tartozó tisztek is az isteni tisztelőten, *Csanády* altábornagy és *Cankl* vezérőrnagygyal. A szent misét *Guta Márton* táborigazgató tartotta, aki a mise végével emelkedett szellemű szent beszédet tartott a vitéz huszárokhoz. Délben a huszártiszti étkezdében fényes lakoma volt, a legények pedig délben bort s egész napra pihenőt kaptak.

* **Uj anyakönyvvezető helyettesek.** A belügyminiszter a köröstarjáni anyakönyvki-kerületbe *Sill Mihály* segédjegyzőt, a venter kerületbe pedig *Kozma Traján* közjegyzőt irnokot anyakönyvvezetőhelyettesekké nevezte ki.

* **A liegi sajtókongresszus.** Belgiumban és Liegben tegnap vette kezdetét ünnepélyesség között a tizedik nemzetközi sajtókongresszus *Singer Vilmos*, a »Neues Wiener Tagblatt« szerkesztőjének elnöklete alatt. A kongresszuson Belgiumon kívül kivált Francia-, Angol- és Svédországok, továbbá Ausztria hírlapírói vannak vagy számmal képviselve. A magyar sajtó részéről *Rákosi Jenő*, *Hertzka Tivadar* és még többen vesznek részt. Tegnap volt a kongresszus megnyitása, amely alkalmából *Singer Vilmos* hatalmas beszédet mondott.

* **A debreczeni honvédek Nagyváradon.** E hó 5-ike óta Nagyváradon van az egész debreczeni 3-ik honvéddalozozred, mely 1150 emberből áll. A 3. és 4. ezred képezi a 80 honvéddandárt, amely most összpontosítva harcol egymással. A dandárgyakorlatok még e héten tartanak; szombaton 29-én lesz az utolsó gyakorlat. Nagy Győző dandárparancsnok már szemlét tartott a katonák felett s e hét folyamán még *Csalány Géza* tábornagy az új kerületi parancsnok is szemlét tart a honvéddandár felett. Vasárnap pihenő lesz és hétfőn, 31-én indul vissza a 3-ik honvédezred Debreczenbe.

* **Az ember mint csomag.** Érdekesen utazott *Turner Henry Guernsey* Serk szigetre. Egyedül nem merte az utazást megtenni, feladta magát a postán. A hivatalnok szó nélkül felvette a különös »csomagot« és a szokásos portó befizetése után elszállította rendeltetési helyére. A serki levélhordó el is szállította a »csomagot« és *Turner* ur sértetlenül érkezett meg Serk szigetére.

* **Kézrekerült betörő.** A budapesti zálogházakat ellenőrző detektívek tegnap reggel a Király-utca 53. szám alatti zálogházban kérdőre vonták *Radoszta Jenő* 19 éves kovácssegédet, aki ott nagyobb értékű ékszereket: egy pár briliáns fülbevalót, egy aranyláncot és

egy kis női aranyórát akart elzalogosítani. *Radoszta* zavarba jött, kitérő feleletet adott, mire bevitték a főkapitányságra. Harmadfél órai faggatás után végre bevallotta, hogy bátyjával, *Radoszta Ferenczel* együtt ők követték el néhány héttel ezelőtt Debreczenbe *Szalay* ítélőtáblai bíróságra azt a betörést, amelynek tetteseit mind ezideig hiába keresték. Bevallotta azt is, hogy a betörés zsákmányát, több ezer korona értékű arany- és ezüstneműt és értékpapírt már részben eladták, részben elzalogosították. *Radoszta Jenőt* letartóztatták, a bátyja kézrekerítésére pedig negtették a szükséges lépéseket.

* **Vérengző őrmester.** Általában tudott dolog, hogy a katonáknál, különösen a huszároknál az altisztek, őrmesterek valóságos kiuzói a szegény legénységnek. Most ismét egy ilyen őrmester-virtusról értesülünk. Egy irodában alkalmazott közhuszár kedden elment a cirkuszba s természetesen már régen elmúlt a takaródó, mikor a kaszárnyába hazaérkezett. Az egyik őrmester kérdőre vonta a kimaradásért a »művészet kedvelő« huszárt s aztán véresre verte a szegény fiút. Másnap, hogy baj ne legyen a dologból, 5 koronát akart a brutális őrmester az összevert katonának adni, hogy hallgassa el a kegyetlenkedést. A parancsnok figyelmét felhívjuk erre az emberkinzásra.

* **Dróttalan táviró-állomás Fiumében.** Fiuméből írják lapunknak: A lapok az utóbbi napokban ismételtén foglalkoznak a Fiumében felállítandó dróttalan táviró állomással. Ez irányban még csak kísérletek folynak a kereskedelmi minisztérium posta és táviróügyi szakosztályának önálló tervei szerint. Az itteni kísérleteket, melyek valószínűleg októberben fognak kezdődni, *Hollós József* műszaki tanácsos fogja vezetni, a kitél ez önálló tervek erednek. Addig itt az előkészületek folynak. Az »Unio« vegy-iipari részvénytársaság gyáránál 35 méter magas árbócot fognak felállítani, amely vasrudakkal összeköttesken lesz a gyár kéményével, hogy szilárdabban álljon. Másik állomásnak a kísérleteknél a tengerészeti hatóság Előre nevű gőzhajóját fogják használni, amelynek árbóczait ebből a célból meg fogják hosszabítani. A kísérleteket a kereskedelemügyi minisztérium közegei végzik a táviróhivattal közveítésével. Ezeket a kísérleteket a *Faresina* csatorna felé először *Cherso* szigetéig később egész *Aconáig* folytatják annak megállapítása végett, — hogy nem lehetne-e *Anconával* radiotelegráf útján egyenesen érintkezésbe lépni. — Az áramszolgáltatás céljából most a Magyar Villamosági Részvénytársaság telepétől az Unio-gyárnál felállítandó állomásig kétezer voltos villamos áramot vezetnek, tíz méter magas külön oszlopokon. Kint az állomáson egy Morse-gépet és egy rendes telefonállomást állítanak föl, hogy a kísérletek tartama alatt az állomáson a főpostával állandó telefon- és táviró-összeköttetésben legyen és hogy az Előre gőzhajóról érkező táviratokat szükség esetén tovább adhassa. A kísérleteket, ha kellő sikerük lesz, nagyobb távolságra is folytatják.

* **Nagy vihar Remecen.** Mig nálunk az iszonyu szárazság hervaszt és pusztít el minden vegetációt, addig Biharmegye keleti részéről nagyobb esőzésekről kapunk hírt. Remecen és környékén kedden óriási felhőszakadás és vihar dühöngött. A víztömeg megrognálta a remeci vasút töltényét annyira, hogy a közlekedést beszüntették, míg a pályát helyre nem állították. A nagy vihar egy kiránduló csapatot a hegyek között ért, de szerencsére nagyobb bajuk nem lett.

* **Szabadszerelem és a gyári asszonyok.** Vasárnap a kolozsvári keresztény szociállisták munkásgyűlésen egy Kolozsvárt időző szociáldemokrata nő fölállt a dobogóra és bizonyítani kezdte, hogy mi is az a híres tan, amire oly tüzzel-hévvvel törekednek az elvtársak s amit úgy hívnak hogy . . .

Gárdos Mariska, merthogy az ő reformöltözékbe burkolt alakja sugárzik az új eszmék hajnalában, nagyon sok szépet mondott a felől, hogy a világon nincs tisztességes házasság.

A házasságok nem az égben köttetnek, szólt, ahogyan a papok tanítják, hanem a piacon, érdekből, haszonlesésből. S például nézünk meg a dohánygyári nőket, akik véres verejtékekkel szerzik a harapnivalójukat s szegény gyenge gyerekeik mégis az utcán árulják a cipőfűzőt és a krajczáros ujságot . . .

Erre a hallgatóság közül felpattant egy dohánygyári munkásasszony s rá mutat a mellette ülő piros pozsgás, jól öltözött kis fiára.

— De biza fogja be a száját, hallja maga, mert azt mi nem tűrjük, hogy itt kifigurázzon. Már mi csak böcsületes, jámbor magyar nép vagyunk. Szabadszerelmezzon a kisasszony, ha jól esik, de bizon nekünk ne merje prédikálni, mert itt van a Julcsa keresztjányom, oszt az még ne afféle szöröncsétlen ján . . .

S már készültek a feldühödt asszonyok, hogy pofonokkal s más hasonló védelmi eszközökkel háritsák el maguk elől az új tant. De az elnök könyörgésére — ilyenek ám a derék, becsületes magyar asszonyok, nagynehezen elálltak az erőszaktól.

* **Láncon vezetett gonosztevő.** Tegnap délután nagy feltűnést keltett a Fő-utcán két szolgálatban levő csendőr, akik egy jól öltözött embert vittek a rendőrséghez, láncon. Az ember kezei meg voltak vasalva s az egy méternél hosszabb láncon végét az egyik csendőr tartotta a kezében. A szokatlan látványt sok nézője akadt. A deliquens nem volt más, mint *Nagy József* notórius gazember, akinek elfogadtásáról csak a napokban emlékeztünk meg. A csendőrség elővigyázó intézkedését azette szükségessé, mivel *Nagy József* már egyszer megvasalva elszökött a rendőrség kezei közül, *Berettyó-Ujfaluban* pedig a hidról a vízbe ugrott a csendőrök elől. Biztosra vették, hogy a Fő-utcán is megugrana, s a csendőrség nem lőhetne az utcán utána, s ezért lánccolták meg a kámför természetű ipsét.

* **A bölcs orosz bíró.** Még Oroszországban is vannak igazságos bírák, amint ezt az az eset, melyről egy krakkói lap számot ad, ékesszólan bizonyítja. Apraxin kereskedőnek fontos pöre volt *Bobrykin* kereskedővel. A bíró *Apraxinnak* a legjobb barátja volt, az igazság is az ő részén állott, úgy semmi kétsége nem volt aziránt, hogy az ítélet neki szerez elégtételt. Képzeltető volt a megletése, mikor elmarasztalták. Kétségbeesetten futott a barátjához, aki nagy esomó pénzt mutatott neki:

— Ezt az ellenfeled ajándékozta nekem! — mondta.

— Hogyan! — kiáltott az elmarasztalt jobarárt megvetéssel — te pénzt vettél el igaz és őszinte barátod elárulására?

— Te számár? — mondta a bíró — ha én elutasítom az ajándékot s a te javadra ítélek, úgy ellenfeled a felebezési tanácsot vesztegeti meg a pénzzel s te maradsz alul. Itt van hát a pénz s vesztegesd meg a másodfoku bíróságot. Így aztán költség nélkül győzni fogsz.

Igy beszélt a bölcs és igazságos orosz bíró.

* **Megkardlapozott csavargók.** *Tornyai Zsigmond*, *Csóke Bálint*, *Tóth József* és *Bucsko János* mindannyian rendőrileg ismert faczér napszamosok tegnap délután a Rhédey-kertben kártyáztak. Az arra haladó *Sipos és Lovas* nevű 7-ik huszárezredbeli huszárokat *Csóke Bálint* a kártyázásban való részvételre hívogatta. A huszárok, látván, hogy miféle társaságba forog a kártya, lemondottak az élvezetről, amiért azután *Csóke* és *Bucsko* szidalmazni kezdték a két katonát. Szó szót követett; a két huszár azután kardot rántott és megagyabugyálta *Csóket* és még *Bucskot* is. A jeles társaság erre széjjel iramodott, *Bucsko* a Szacs-vay-utcán vérző fejével futván *Pásztor Bertalan* fogalmazóhoz fordult panasszal. A fogalmazó mentőként telefonált és *Bucskot* beszállította a közkorházba. Rendőrség az eljárást folyamatos tette.

* **Talált gyermek.** Tegnap délután a Nagypiacz-téren elhagyatva találtak egy 3—4

éves kis szőke leány gyermeket s bevitték a rendőrségre. A kis csöppség nem tud semmi felvilágosítást adni kilétéről vagy hozzátartozóiról.

Pannónia étterem és télikert.

Első minőségű **Dréher-féle KORONA-SÖR**, termelőktől beszerzett **kitünő BOROK**; továbbá izletes villás-reggeli **zóna szerint is kiszolgálva 20 fillérért.**

Tisztelettel

KARNER GYULA vendéglős.

x Felhívjuk a t. olvasó közönség figyelmét **Mitteiler Ede** férfi-szabó mai számunkban közölt hirdetésére.

x **A Nemzeti-szálloda éttermében**, ma csütörtökön f. hó 27-én disznótor, teljes kató azeneke mellett a Nemzeti-szálloda kert-helyiségében. Mely alkalommal tömeges látogatásért esedezik **Richter Antal** tulajdonos.

x **Göndör Aurél** Magyarország legjobb *Kátsa cigány* utánzója a *Lloyd orfeum* kedveit jellem komikusa ma csütörtökön este tartja bucsu előadását mely alkalommal mesés és kacagató műsorral lép fel. Fellépnek az összes szerződött tagok valamint Bodrogi, is új műsorral. A n. é közönség szíves pártfogásáért esedezik **Göndör Aurél Kátsa cigány.**

EGYESÜLETEK.

Ipartestületi gyűlés. Az ipartestület előjárósága f. hó 27-én, csütörtökön délután 5 órakor tartja meg július havi rendes ülését, melyen az ipartestület kötelékébe tartozó iparos polgárok mint hallgatók részt vehetnek. Nagyvárad, 1905. július 27-én. *Andriška* Károly ipartestületi alelnök.

TÁVIRATOK.

A képviselőház üdvözlése a királyhoz.

Budapest, július 26. (Saját tud. táv.) **Justh Gyula** házelnök egy újságírónak kijelentette, hogy a képviselőház üdvözlését, augusztus 18-án a király születése napján, nem a miniszterelnökség utján, mint ez eddig szokásban volt, ha em a kabinet iroda utján juttatja el ő felségéhez. Ezzel is dokumentálni akarja, hogy a képviselőház az imparlamentáris kormányai nem akar érintkezni.

A belügyminiszter nyilatkozata.

Budapest, július 26. (Saját tud. táv.) **Kristóffy József** belügyminiszter ma egy újságíró előtt úgy nyilatkozott, hogy a törvényhatóságok ellentállásával szemben ragaszkodik eddigi álláspontjához. A törvényhatóságoknak nincs jogában az önkéntesen befizetett adókat visszatartani, mert azok az állam tulajdonát képezik. A belügyminiszter szerint a katonai behívóknak kézbesítését sem szabad megtagadni a törvényhatóságoknak. Ha pedig valaki önkéntesen katonának jelentkezik, azt be kell soroztatni, mert az önkéntesek nem tartoznak a megajánlott katonaság létszámába. Ha a törvényhatóságok tisztviselői nem fogják respektálni a belügyminiszter megsemmisítő rendelkezését, úgy az összes engedetlen hivatalnokokat el fogják bocsátani az állásukból.

A honvédséget szabadsággalni fogják.

Budapest, jul. 26. (Saját tud. táv.) Bécsből jelentik, hogy az «Information» bécsi lap tudósító iroda, mely nagyon bentfentes a burghban és az udvari körökben azt a szenzációs hírt röpitette ma legbátróztottabb formában világgá, hogy *a király a magyar honvédség tisztikarát és legénységét legközelebb tartósan szabadsággalni fogja.* A bécsi félhivatalos tudósító azzal indokolja meg a honvédség szabadságolását, hogy az állam pénzkészletéből először a közös hadsereget kell fenntartani. A honvédség szabadságának hír szerint akkor lesz vége, ha az adók ismét rendszeresen fognak befolyjni az állam-pénztárba.

A fővárosi ellenzéki körökben azt tartják, hogy a honvédséget azért fogják szabadsággalni, mert Bécsben *tartanak minden eshetőségtől* s nem akarják, hogy Magyarországnak ebben az izgult állapotában nemzeti hadserege legyen.

Justh Gyula Budapestben.

Budapest, július 26. (Saját tud. táv.) **Justh Gyula** a képviselőház elnöke ma délelőtt Budapestre érkezett. Megérkezése után a képviselőház háznagyfi hivatalába ment, a hol **Tóth János** háznagygyal a folyó ügyeket intézte el. **Justh**ot megérkezése után a képviselők közül először **Rákosi Viktor** kereste fel, a kivel hosszabb ideig tárgyalt a házelnök.

Justh Gyula **Rákosi** távozása után egy újságíró fogadott, aki előtt azt a szenzációs kijelentést tette, hogy ha a felség szeptember 15-én ismét elnapolná a házat, úgy az elnapolást nem vennék tudomásul és az erre vonatkozó királyi kéziratot törvénytelennek deklarálnák. Ha a király csakugyan elnapolja újból újból a házat, úgy ez a lépése a legbeláthatatlanabb bonyodalmakba vezetne.

A kormány erőszakossága.

Budapest, július 26. (Saját tud. táv.) Bécsből jelentik, hogy a közös hadügyminiszter a **Fejérváry** kormányval egyetértőleg elhatározta, hogy a behívandó tartalékosoknak posta utján fogják megküldeni a behívó czédulákat, ha a törvényhatóságok továbbra is megmaradnak eddigi ellentálló álláspontjuk mellett. Ha a behívott tartalékosok közül valaki nem respektálja a behívást és nem jelentkezik szolgálattételre ezredénél, akkor azokat csendőrökkel fogják előállíttatni.

Egy Rotschild leány halála.

Budapest, július 26. (Saját tud. táv.) Tegnap meghalt **Grammont** hercegné, a frankfurti **Rotschild** báró leánya. A hercegné testvére volt a **wagranni** herceg feleségének és mindketten buzgó katolikus asszonyok voltak.

A háboru.

Béketárgyalások.

Budapest, július 26. (Saját tud. táv.) **Sato** a béketárgyalásra kiküldött japánok egyike **báró Komura** nevében a következőképpen nyilatkozott egy hirlapi tudósító előtt:

— Bizonyosra veszem, hogy a tárgyalás sikeres lesz. A japán meghatalmazottakat a mérséklés fogja vezérelni és nem támasztanak követeléseket. A hangulat Japánban és Oroszországban kedvez a békekötés az emberiség érdekében szükséges. A két hadviselő fél 570.000 embert vesztelt. 370.000 esik ebből Oroszországra. A háboru Japánnak naponként 1 millió dollárjába kerül. A közvélemény ragaszkodik a hadi kárpótlás fizetéséhez.

Sato még azt is kijelentette, hogy a fegyverszünet megkötése lesz a tárgyalók első lépése. Japán csak nyílt kaput akar **Mandzsúországnak** és békét óhajt, de nem minden áron.

Sato végül hangsúlyozta, hogy **Anglia** és az Egyesült Államok Japán legjobb barátai.

A béketárgyalások kezdete.

Budapest, július 26. (Saját tud. táv.) **New-Yorkból** jelentik, hogy a béketárgyalás **Washingtonban** augusztus 5-én kezdődik meg.

Nagy tűz a hercegprimás palotájában.

Budapest, július 26. (Saját tud. táv.) **Esztergomból** jelentik, hogy ott a hercegprimás palotájában ma tűzvész pusztított, melynek a nagyértékű primási könyvtár egy része is martalékvá lett. A kár óriási, mert igen sok műkincset pusztított el a dühöngő elem.

Roszdesztvenszkyt megoperálták.

Budapest, július 26. (Saját tud. táv.) **Tokióból** jelentik, hogy **Roszdesztvenszky** tábornok ma súlyos természetű operációnak vetette magát alá. Homlokából egy csontszilánkot vettek ki. Egészsége a körülményekhez képest kielégítő s orvosai most már teljesen biznak a felgyógyulásában.

A két császár találkozásáról.

Budapest, július 26. (Saját tud. táv.) **Pétervárról** sürgönyzik: A **czár** és **Vilmos** császár találkozásának szemtanuja a következőket jelenti: A »**Sarkcsillag**« és »**Hohenzollern**« yachtoknak előzetes megállapodás szerint egyidejűleg kellett **Borgoba** megérkezni. A program úgy szólt, hogy **Vilmos** császár fog kíséretével a **czár** yachtján megjelenni. A mikor a **Sarkcsillag** **Borgoba** érkezett, a **Hohenzollern** még nem volt ott és minthogy a **czár** és kísérete éhes volt, a **czár** jelt adott az ebédelésre. Már asztalnál ültek, amikor egy tiszt lépett be és jelentette, — hogy a »**Hohenzollern**« horgonyt vetett.

Azonnal megszólalt a zenekar, mely a német nemzeti himnuszt játszotta, a **czár** felkelt az asztaltól, felsietett a fedélzetre, hol a következő perczben megjelent **Vilmos** császár, a ki kezét szorított a **czárral** és mentegetődzött késése miatt.

Budapest, július 26. (Saját tud. táv.) A császárok találkozásánál feltűnést keltett **Vilmos** császár feltűnő jó kedve, ki karonfogva sétált a **czárral** a **Polarnaja Vverde** fedélzetén. Megtekintették a hajót,

majd Alexandrovics Mihály nagyherceg kíséretében átmentek a Hohenzollernre, honnan a csár reggel 2 órakor tért vissza az orosz yachtra. Másnap reggel Vilmos császár újból meglátogatta a czárt yachtján, hol az ebédlő termében kávét és teát szolgáltak fel.

A teremben csak a császárok és a nagyherceg voltak. A kíséret többi tagjának a hajóhídon szolgáltak fel a reggelit.

Az üvegajtón át bele lehetett látni az ebédlőt s így a hajón levők a czári beszélgetést nem hallhatták, mégis tanúi voltak a világhistóriai jelenetnek. A reggeli két óra hosszat tartott. Ezután megtekintették a »Berlin« német czirkálót, mely a Hohenzollernt kísérte. Két órakor villásreggeli volt, melyen az összes tisztek résztvettek. Az uralkodók nagyon jókedvűek voltak, francziául beszéltek és pohárköszöntőt mondtak egymásra. Vilmos császár délután 5 órakor visszatért yachtjára, a csár pedig Péterhofba utazott. Általánosan föltűnt, hogy a csár visszautaztában igen derült és jókedvű volt.

Budapest, július 26. (Saját tud. táv.) A két császár találkozása dolgában június első hetében kezdődött meg a tárgyalás, melyet Alexandrovics nagyherceg intézett. A csár a balti flotta katasztrófája után meggyőződött a háboru folytatásának haszontalanságáról s ettől fogva kereste az alkalmat, hogy a birodalom sorsáról beszélhessen.

Ujabb automobil elgázolás.

Budapest, július 26. (Saját tud. táv.) Egy automobil Ebern község mellett elgázolt egy uri fogatot. Az automobil Bambergbe érkeztek megállította rendőrség és utasait kihallgatta. Ezek az utasok Ferdinánd Bolgár fejedelem és titkára voltak.

Az orosz forradalom.

Budapest, július 26. (Saját tud. táv.) Russische Correspondenz jelenti Libauból: Miután a hatóságok a föllázadt matrózokban nem bíztak, az ezredből gyalogosokat vezényeltek ki és megparancsolták nekik, hogy löjjenek és a mellre célozzanak.

A katonák hétszer löttek, de egy matróz sem esett el, mert a katonák a levegőre löttek. A hatóság kérésére erre a katonákat visszavezényelték, nehogy a dolog még rosszabb fordulatot vegyen. A matrózokat később felszólították, hogy adják meg magukat. Ezek nem tettek eleget a felszólításnak.

A csár manifestuma.

Budapest, július 26. (Saját tud. táv.) Egyre valószínűbb lesz, hogy a csár július 30-án Moszkvában a trónörökös születése napján manifestumot fog a néphez intézni.

Ujabb lázadás.

Budapest, július 26. (Saját tud. táv.) Nisni-Novogorodból jelentik, hogy ott újabb lázadás tört ki. Összeütközés történt a katonasággal, mely többször sortűzet adott a tömegre. A halottak számát még nem tudják, az utcákat mindenféle sebesültek borítják.

Tömeges letartóztatás.

Budapest, jul. 26. (Saját tud. távirata.) A Standart értesülése szerint Odesszában újabb letartóztatások történtek. A letartóztatottak között van mintegy 4000 orvos, ügyvéd és már értelmiség.

Titkos rendőrök Romániában.

Bukarest, július 26. (Saját tud. távirata.) Egész Románia hemzseg a sok orosz titkos rendőrtől, kik azzal csábítják a Potemkin még ott levő, mintegy 600 főre rugó legénységét, hogy térjenek vissza Oroszországba mert a csár kegyelmet ad. A matrózok tulnyomó nagy része azonban ennek a hitegetésnek nem ül fel.

Aldozat a haza oltárára.

Budapest, július 26. (Saját tud. táv.) Fernbach Károly országgyűlési képviselő ma százezer koronát deponált egy nagyobb banknál arra a célra, hogy belőle azon bács megyei tisztviselők fizetése fedeztessék, kiket a Fejérváry kabinet esetleg állásából elmozdít azon okból, hogy törvénytelen rendeleteinek nem engedelmességeknek.

Nyiri nem mond le mandátumáról.

Budapest, július 26. (Saját tud. táv.) Illetékes helyről megczáfolják azt a hírt, hogy Nyiri Sándor volt honvédelmi miniszter lemond mandátumáról. Nyiri csak abban az esetben válik meg mandátumától, ha augusztus elsején visszahelyezik aktív szolgálatba, ami pedig szinte bizonyos.

Az angol kormányválság.

London, július 26. (Alsóház) Az irországi költségvetés tárgyalása éjfélig tartott. Ekkor 260 szavazattal 200 ellenében elvetették a költségvetés leszállításra szóló indítványt, melyet az irkormányzasi rendszer ellen valló tiltakozásképp tettek. A kormány hívei sürgős felszólításra nagyszámban jelentek meg. A szavazás eredményét az ellenzék soraiban gunyos tetszéssel fogadták. — A ház azután áttért a különböző tengerészeti célokra felhasználandó 5 835.000 font sterlinger tétel tárgyalására. A jelentést, mely az összeg felhasználását engedélyező határozatot tartalmazza, 219 szavazattal 170 ellenében elfogadják. Az ülést reggeli 3 órakor rekesztették be.

NYILTTÉR.

Pártoljuk a honi ipart!

**Az „Első nagyváradi
Czipő- és Csizmagyár”**

Moskovits Farkas és Tsa

kicsinybeni eladási üzletében.

(Kossuth-utca, régi rendőrségi épület.)

helyi kis iparosok által készített kizimunka czipők kaphatók eredeti gyári szabott áron, hol mindenféle nagyságban készülnek és nagy választékban raktáron vannak.

Tisztelettel:

Moskovits Farkas és Tarsa

Telefon: 417.

Szabott áron.

REGÉNYCSARNOK.

Mikor a mama olyan gondos.

— BESZÉLY. —

JEANTÓL.

2.

Vághi Andor a környékbeli fiatal emberek — hogy úgy mondjam — legelőkelőbbike. Atyja ki fiára nagy világi neveltetésén kívül gazdag uradalmakat hagyott örökül, még életében Margitot szánta fia nevéül. Az alaki eljegyzés a még akkor ugráló gyermekek pajkos nevetése között ment végbe. Azóta e gyermekek nem látják egymást. Margit honn maradt; Andor külföldön nevelkedett. Jelenben is külföldön utazik s most fog haza térni onnan, hogy — mint Prónaynének írja — régi jegyesét újból megkerje.

Itt az idő tehát előkészíteni Margitot. Még talán idején.

Margithoz indul. Hirtelen megáll; eszébe jut azon fiatal ember, kit maga is szívesen fogadott, mivel Margit oly örömmel társalgott. Habozik pillanatig; maga is sajnálja azt embert. De hiába! a körülmények kényszerítik rá, szakítani vele, eltávolítani lánya köréből, hogy helyt adjon egy másiknak.

Hogy Margit szakít-e véle? az természetes, mikor úgy szereti anyját, mikor oly engedelmes.

— Jó reggelt kedves anyám! Hogy aludtál? — szavakkal lép elébe Margit.

Kedvezőbb alkalomra halasztjuk a leírást, most hallgassuk beszédjüket.

— Jól gyermekem, s te?

— Nekem igen különös álmaim voltak. Ismeretlen jegyesem jött el. Nem is képzeled, milyen csunya volt: égett sárga arcbőrrrel, tuskés szakállal, katonás magatartással s egyenesen felém lépve, elakart ragadni. Képzeld mama! te is ott voltál s hagyta, hogy az a csunya ember elragadjon; de midőn karjaiba fogott megjelent

S itt elhaltatott.

— Egy csinos arcú lovag — egészíti ki Prónayné s mosolygott — szokása szerint — gunyosan. — Nos folytatd.

— De nem neheztelsz? Egy csinos arcú lovag, szép fehér arcbőrrrel, udvarias tartással . . . nagyon hasonlított

— Kire piczikém?

— De ne haragudj mama?

— Világért sem! Kis lányok szoktak így álmodni lovagokról, hősökről. De hát kivolt a te megmentőd?

— Ha megígéred, hogy nem neheztelsz, megsugom.

— Ej! ej! mióta lettem játszós társa a kis Margitnak? Na ígérem.

E könnyen nyert feleletre a kis Margit egy darab ideig habozik, míg nem mosolyogva hajól anyjához s alig hallhatóan sugja:

— Jenő.

Majd mind tetten kapott szökött vissza.

— De Margit!

— Bocsáss meg . . . Jánosy — igazítá ki Margit.

— Látod kedves gyermekem, te úgy beszél Jánosiról, mintha férjed vagy testvéred volna. Jer! ülj le ide mellém. Komoly beszédem van veled.

— Csak nem a tegnapi?

— Épp e tárgyról akarok szólni.

— Fáj az álmom! — sóhajtá föl magában Margit.

— Kedves gyermekem! Egy idő óta kelténél többet jár házunkhoz Jánosy s te napról-napra szívesebben fogadod őt. — Ő a te magaviseleted folytán elbizakodottan

— De mama!

— Kérek ne szakíts félbe! Egy kérelmem van, hogy meghallgas. Lásd, rosszul teszed, hogy Jánosynak mindég több s több tért engedsz, mert idővel szivecskéddel kellend bajlódni, más részt ártasz jó hírednek, melyet a világ szigorúan bírál.

(Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A kereskedelmi és iparkamara teljes ülése.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara július hó 26-án délután teljes ülést tartott. Huzella Gyula elnöke alatt, amelyen a kamara bel-és kültagjai nagy számmal voltak jelen.

Az ülés megnyitása után felolvasták az elnöki közléseket, amelyben felvannak sorolva a kamarához érkezett miniszteri leiratok s más helyekről a kamarához küldött átiratok, amelyek időközben elintéztet nyertek. Az elnök jelentéséből kiemeljük a következőket:

A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a kamarák és iparteleülők közötti érintkezés szorosabbá tétele céljából az iparteleülők mindazon kamarai ülésekre meghívandók, amelyek fontos ipari vagy munkás ügyet tárgyalnak.

Rokontermészetű volt még a következő két leirata a miniszternek; az egyikben elrendeli, hogy az oly ügyekben, amelyekre nézve úgy is meghallgatja a kamara véleményét, a gyorsabb elintézés céljából az ipartestületek felterjesztései a kamarák útján, már ennek véleményével együtt terjesztessenek fel.

A másik körrendeletet a törvényhatóságokhoz intézte a miniszter az iránt, hogy ezután náluk előforduló kereskedelmi és iparügyekben a kamarák véleményét kérjék ki.

A kereskedelmi miniszter értesítette a kamarát, hogy ifj. Gáll László szalontai czipésznek újabb állami gépek adományozás iránti kérelmét nem teljesítette.

Végül indítványozta az elnökség, hogy dr. Sarkadi Lajos titkár részére, tekintettel nagyobb költséget igénylő gyógykezelésére, évi 600 korona személyi pótlékot szavazzon meg a kamara.

Hozzászólás után az elnöki közléseket és az indítványt azzal fogadták el, hogy a titkár részére egyelőre 5 évre évi 600 korona személyi pótlékot szavaztak meg.

A miniszter beköszöntője.

Vörös László kereskedelmi miniszter értesítette a kamarát, hogy hivatalát elfoglalta. Az elnökség a következő határozati javaslatot terjesztette a teljes ülés elé:

A felolvastott leiratot a kamara sajnálattal veszi tudomásul, mert az oly kiváló szakember és a kamarák iránt a multban annyi jóindulatot tanúsított férfi miniszterre való kinevezését örömmel és szívesen látta volna egy állandó jellegű kormány keblén. Így is azonban a kamara törvényszabta kötelességének a miniszter ur bár időleges vezetése alatt is eleget tesz s erről a miniszter urat értesíteni rendeli. A javaslatot vita nélkül, egyhangulag elfogadták.

Elnök bejelenti még, hogy Sztéryi József államtitkárrá neveztetet ki s indítványozza, hogy az új államtitkár a kamara kinevezése alkalmából üdvözlje.

Helyesléssel elfogadták.

Az önálló vámterület és önálló iparosok és kereskedők választójogának biztosítása tárgyában a kamara által a képviselőházhoz intézett feliratára vonatkozólag a kereskedelmi miniszter leiratot intézett a kamarához, amelyben rámutat, hogy a más miniszteriumhoz, vagy a képviselőházhoz intézett kamarai feliratok másolatban a kereskedelmi miniszterhez is megküldendők.

A leiratot tudomásul vették s mihez tartás végett kiadták a kamarai irodának.

A Pontelly-féle szalámigyár tulajdonosainak Rácz János és Barna Sámuelnek gépek adományozása iránti kérelmét véleményezés céljából elküldötte a miniszter. Érdemleges elintézés céljából kiadták az elnökségnek.

Titkár bamutatta a kamara kerületének 1904. évi közgazdasági állapotáról összeállított jelentést s annak előzetes áttekintése céljából, javasolja, hogy az elnökség Farkas Izidor, Schwarcz Antal, Óváry Lajos és Czeglédy Jemias beltagokkal kiegészítessék. Elfogadták.

Széplak község piaci helypénz szedésének engedélyezését a tarifán eszközözendő módosításokkal véleményezi a kamara.

A hazai ipartestületek szeptember 8-10-én tartandó kongresszusára a kamara képviselőletében a titkárt küldték ki s egyben megbízták az elnököt, hogy egy bel- és egy kültagot küldjön a kamara képviselőletében a kongresszusra, amelynek költségeire 40 korona hozzájárulást szavaztak meg.

Dr. Sarkadi Lajos titkár részére egy havi szabadságidőt engedélyezett a teljes ülés.

Szmazsenka Ernő volt máv. felügyelő tudatja a kamarával, hogy az államvasutak szolgálatából kilépett s a Nagyvárad városi villamos vasut r. t. üzletigazgatójává neveztetett ki s így az államvasutak képviselőletében nem vehet részt a kamara ülésén. Titkár elismeréssel emlékezett meg érdemeiről s indítványára a kamara levelező tagjává választották Szmazsenka Ernőt.

Biharvármegye megkeresésére Saáp községnek hetivásár engedélyezését véleményezi a kamara.

Még néhány apróbb ügyet intéztek el s az ülés véget ért.

A gabonatözsde határidői.

Budapest, jul. 26.

Buza okt. — — — —	16.06
Rozs okt.-re — — — —	12.96
Tengeri július 1906. — — — —	16.44
Zab apr. ra — — — —	15.24
Repcze aug.-ra — — — —	24.50

Értéktözsde.

Budapest, jul. 26.

Osztárhitelrészvény — — —	512.94
Magyar hitelrészvény — — —	806.50
Leszámloló bank — — —	464.50
Rimamurányi — — —	514.—
Oszták-m. államvasuti részvény — — —	649.—
Közuti vasut — — —	569.50
Városi villam s vasut — — —	2450.—

Hivatalos árfoly amok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1905 jul. 26-án	
Magyar aranyjárdék 4% — — —	116.20
Magyar koronajárdék 4% — — —	96.70
Magyar koronajárdék 3 1/2% — — —	87.50
Magyar földtehermentesítési kötvény 4% — — —	69.20
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény — — —	97.50
Magyar nyereséj sorsjegy-kölesön — — —	218.—
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölesön — — —	166.—
Oszták járdék papirban — — —	100.15
Oszták járdék ezüstben — — —	100.65
Oszták járdék aranyban — — —	119.—
Oszták korona járdék — — —	100.15
1860. oszt. államsorsjegyek — — —	157.—
Oszták-magyar bankrészvény — — —	16.35
Magyar hitelbank részvény — — —	728.—
Oszták hitelbank intézeti részvény — — —	61.25
Oszták-magyar államvasuti részvény — — —	674.—
20 frankos aranz (Napolendor) — — —	19.04
Német birodalmi márka — — —	117.32
London vista — — —	240.12
Páris vista — — —	95.52
20 márkás arany — — —	23.43

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.**Eladó ház.**

A város legeszségesebb levegővel bíró részén egy még 10 évig adómentes ház, mely áll 3 szoba, 2 konyha, pincze és hozzá való mellékhelyiségekből, szabad kézből eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

1254.

Butorvásárlók figyelmébe!

Olcsó

BUTOR

gyári árban, kezeség mellett

háló-, ebédlő-, szalon és uriszoba berendezések, valamint egyes butor-darabok a

Magyar Műbutorgyár
Részvénytársaságnál

Nagyváradon, Fő-utca elején.

Üzletvezető: **PORJESZ HERMAN.**

Teljes lakás-, kávéház- és szálloda-berendezések műipari vállalata.

Kivánatra rajzok és költségvetések.

Csak 4 napig.

Circus Sidoli Csasar.

200 személy. 123 ló.

A Nagypiacz-téren.

Ma csütörtökön, július 27-én este 8 órakor.

I-ső nagy Parforce-előadás

villám-műsorral.

30 számból álló műsor.

A n. é. közönségnek alkalma van ezen estén annyit látni, mint más két előadás.

Uj! Itt először Uj!

M O T H O - P H O S O

Gép? Ember? Baba?

A huszadik század legújabb ujdonsága.

La Belle Ada sodronykötélművész nő.

Naponta nagy tetszésnek örvend

A fehér lovas.

La chevalier blanc.

Uj! Itt először

TROUPE MONTALCINI

1 hölgy, 4 ur, eredeti mutatványokkal.

Egy jelenet a Chambre separéban.

Igen érdekfeszítők az eredeti Transvaal-burok Smeele parancsnok és Leweis kapitány műlövészmutatványaikkal.

Két új ballet.

Jegyek előre válthatók Lőrincz Mór disz-mű üzletében Bémer tér (Kishid-fő)

Helyàrak: Páholy ülés 3 kor. 50 fill. — Zártszék (számozott) 2 kor. 50 fill. — I. hely 1 kor. 60 fill. — II. hely 1 kor. 20 fill. — Karzat 60 fill. — Gyermekek 10 éven alul, katonák őrmestertől lefelé I. helyen 1. kor. II. helyen 60 fill. karzaton 40 fillért fizetnek.

Holnap, p é n t e k e n, július hó 28-án este 8 órakor,

Jutalomjátéka az itt annyira kedvelt iskola-lovagló és idomító

POLETTI KÁROLY urnak 4-szeres fellépte a legkedveltebb idomításai.

ELEGÁNS MŪSOR.

Világhírű előpataki gyógyviz

Számtalan előismerő nyilatkozat, a kik ennek használata után a legjobb egészségnek örvendenek! Különösen ajánlható a következő bántalmaknál:

1. **A gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorgörcs, gyomorégésben** a túlságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor- és szélzsabában, hányaloknál.

2. **Altezi vérbőségben, vérpanaszokban, aranyérben** s az ezzel járó rásztkór s kedélykór szokásos székrekedéseinél.

3. **Máj- és lépdeganatokban**, az epe kivetető csöveinek hurutos bántalmainál, sárgaságban, epekövekben, a poszgerj és váltólázakból származott lépdeganoknál.

4. **Fejlődési sápkórban** s az ezen alapuló hőszám zavaroknál, a görvélkór torpid alakjainál s különösen vérszegénységi állapotoknál.

5. **A vesék és húgyhólyag hurutos bántalmainál**, a kezdődő húgykő és fővénylerakódás eseteiben kitűnő húgy-savoldó.

6. **A méh idült tömüléseivel, dagainál, fehér folyás s rendetlen havazásnál.**

7. **A nemi részek gyengeségeiben.**

8. **Angolkórban**, egyáltalában gyermekeknek a szervezet ép és erős kifejlődését vas és mézszaralmánál fogva meglepően elősegíti, egészséges embereknek is üdítő italul szolgál, s különösen borral vegyítve a háztartásoknál általános használatban van.

Egyedüli főraktár Biharmegye részére

Maár és Szabó

fűszer-, csemege- és ásványvizek kereskedése
NAGYVÁRADON.

A

„Nagyvárad Hitelbank“

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

házak és földbirtokokra 10—50 évi időtartamra a legolcsóbb kamatláb és a legelőnyösebb feltételek mellett

törlesztéses jelzálogkölcsonöket nyujt,

amelyeket a legrövidebbidő alatt folyósít. Kölcsonkérő részről hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és esetleg községi becsü-bizonyítvány mutatandó be. Drágább kamatozású kölcsonöket bélyeg és illeték-mentesen convertál.

Elfogad betétkönyvecskére és folyó

számlára:

6 hóig elhelyezett 5°-os kamatot összeg után fizet

Előnyös feltételek mellett leszámítol zártokat Értékpapírok, ékszeres és terményekre

előleget ad. **Az igazgatóság.**

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

értési a n. érd. izzólámpa körtéket tart raktáron 3. legfeljebb 3-4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb áron kaphatók **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér**, homályos (matt), színes fényképesz-lámpák és mindenemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók **nernst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyertyánként 1-5 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári árak mellett.

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

villamosvilágítási

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetések ingyen.

Biharmegye élesdi járás főszolgabírájától.

615—1905. sz.

Pályázati hirdetmény.

Biharmegye élesdi járáshoz tartozó Örvénd, Mezötelki és Czigányfalva községekből álló, lemondás folytán üresedésbe jött **örvéndi** körjegyzői állásra pályázatot hirdetek és mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják felhívom, hogy az 1883. évi I., illetve 1900. évi XX. t-cz. 3. §-ában előirt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat és ercsökölcsi előéletüket is igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi augusztus hó 14-ik napjának délutáni 4 órájáig annival is inkább adják be, mivel később érkező kérvényeket nem fogok figyelembe venni.

A választást Örvénd községben, a körjegyzői irodánál, folyó évi augusz-

tus hó 16-ik napján délelőtt 10 órakor fogom megtartani.

A körjegyző állás javadalmazásra következő:

1. Törzsfizetés 1600 korona.
2. Örvénden, a körszékhelyen természetbeni lakás, melléképületekkel 472 □ öl kiterjedésű udvarral és 1369 □ öl kiterjedésű kerttel.

3. Magánmunkálatokért szabályrendelet szerint szedhető díjak.

Megjegyeztetik, hogy a törzsfizetésben az állami kiegészítésen kívül bennfoglaltatik a szervezeti szabályrendeletek szerint a körhöz tartozó községek által természetben kiszolgáltatandó illetmények és a községektől haszonélvezett földek és legeltetési jog pénzbeli értéke is.

Élesd, 1905. július hó 20.

Bérczy Imre,

1251.

főszolgabíró.

HIRDETMEYNY.

A **»Biharmegyei takarékpénztár«** 1905. január hó 18-án tartott rendes közgyűlésének határoza értelmében a takarékpénztár jelenleg forgalomban levő 200 korona névértékű részvényei bevonatnak és **mai naptól kezdve**

600 kor. névértékű részvényekre

kicszeréltetnek; és pedig: minden 3 régi részvény, illetőleg 2 régi részvény és 1 új részvényre vonatkozó teljesen befizetett ideiglenes elismervény, végül 6 átvételi jog gyakorlatát tanúsító igazolvány ellenében **1 db. új 600 korona névértékű részvény adatik ki.** Nagyvárad 1905. június hó 5-én.

Biharmegyei Takarékpénztár
igazgatósága.